

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته ی : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: جامعه شناسی (۲)
تاریخ امتحان : ۱۳۸۷ / ۶ / ۳		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره ی تابستانی (شهریورماه) سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶	

ردیف	سوالات	نمره												
۱	در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید . الف) به سلسله مراتب پایگاهها ..... می گویند . ب) بالاترین مرتبه در نظام کاستی هند ..... می باشند . پ) پایین ترین طبقه مردم جامعه در سده های هجدهم و نوزدهم میلادی در رم قدیم ..... بودند . ت) به افراد و خانواده های که دارای رتبه ی مشا بهی در جامعه هستند ..... می گویند .	۱												
۲	در عبارات زیر به تاثیر چه عاملی در هویت یابی اشاره شده است ؟ الف) تروریست بودن برخی دولتها و ادعای مخالفت آنها با تروریسم (.....) ب) در جریان گفتگو بعضی افراد توانایی بیشتری در قبولاندن نظر خود به دیگران دارند. (.....)	۱												
۳	هر یک از موارد زیر چه نوع روایتی می باشند . الف) شاهنامه ی فردوسی (.....) ب) تاریخ بیهقی (.....)	۱												
۴	در موارد زیر کدام عامل مبنای شناخت افراد قرار گرفته است . الف) چشم و هم چشمی در مجالس میهمانی (.....) ب) عضو انجمن خوشنویسی (.....) پ) سهام دار بازار بورس تهران (.....) ت) داشتن لکنت زبان (.....)	۱												
۵	کدام یک از ملاک های تمایز بخش هویت های جمعی (ستون دوم) با مصادیق ستون اول هماهنگی دارد . (یک مورد اضافی است) <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>ستون اول</th> <th>ستون دوم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- آثار سعدی</td> <td>الف) میراث فرهنگی</td> </tr> <tr> <td>۲- آثار تخت جمشید</td> <td>ب) تاریخ</td> </tr> <tr> <td>۳- عید قربان</td> <td>پ) مکان</td> </tr> <tr> <td>۴- خلیج فارس</td> <td>ت) ادبیات</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ث) باورها و ارزشهای مشترک</td> </tr> </tbody> </table>	ستون اول	ستون دوم	۱- آثار سعدی	الف) میراث فرهنگی	۲- آثار تخت جمشید	ب) تاریخ	۳- عید قربان	پ) مکان	۴- خلیج فارس	ت) ادبیات		ث) باورها و ارزشهای مشترک	۱
ستون اول	ستون دوم													
۱- آثار سعدی	الف) میراث فرهنگی													
۲- آثار تخت جمشید	ب) تاریخ													
۳- عید قربان	پ) مکان													
۴- خلیج فارس	ت) ادبیات													
	ث) باورها و ارزشهای مشترک													
۶	موارد زیر به کدام دوره از موقعیت های ایرانی اشاره دارد . الف) برخورد ایران با سایر کشورها در دوره ی قاجار (.....) ب) ایرانی بودن در مقابل رم و یونان (.....) پ) برآمدن اندیشمندان بزرگ چون ابوعلی سینا (.....) ت) ایجاد امپراتوری ساسانی (.....)	۱												
	« ادامه سوالات در صفحه دوم »													

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۷۵ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته ی : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: جامعه شناسی (۲)
تاریخ امتحان : ۱۳۸۷ / ۶ / ۳		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره ی تابستانی (شهریورماه) سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶	

ردیف	سوالات	نمره												
۷	جدول زیر را که بیانگر پیامدهای منفی تراکم ثروت و راه توزیع ثروت متراکم در جوامع لیبرال می باشد تکمیل نمایند . <table border="1" style="margin: 10px auto; width: 80%;"> <thead> <tr> <th colspan="2">جوامع لیبرال</th> </tr> <tr> <th>پیامدهای منفی تراکم ثروت</th> <th>راه توزیع ثروت متراکم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- .....</td> <td></td> </tr> <tr> <td>۲- .....</td> <td>۱- .....</td> </tr> <tr> <td>۳- .....</td> <td></td> </tr> <tr> <td>۴- .....</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	جوامع لیبرال		پیامدهای منفی تراکم ثروت	راه توزیع ثروت متراکم	۱-		۲-	۱-	۳-		۴-		۱/۵
جوامع لیبرال														
پیامدهای منفی تراکم ثروت	راه توزیع ثروت متراکم													
۱-														
۲-	۱-													
۳-														
۴-														
۸	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید . الف) مصرع « همه جای ایران سرای من است » بیانگر چه مفهومی است . تعلق یا تعهد ؟ ب) افرادی که اقدامات آنها موجب بروز تغییرات اساسی و سرنوشت ساز در جامعه می شود، با چه عنوانی شناخته می شوند ؟ پ) فرزند پزشکی که حقوق می خواند و قاضی می شود دچار چه نوع تحرکی شده است ؟ ت) قشرهایی که به کار فکری و اداری مشغول هستند با چه عنوانی شناخته می شوند ؟	۲												
سوالات تشریحی														
۹	مفاهیم زیر را تعریف کنید : الف) تبعیض ب) مردم سالاری	۲												
۱۰	چرا « موقعیت » ها از نظر اهمیت با هم تفاوت دارند . یک مثال بنویسید .	۱												
۱۱	با ذکر مثالی توضیح دهید چگونه « ویژگی » ها مبنایی برای توزیع مزایا در جامعه می گردد.	۱												
۱۲	تراکم قدرت را در نظام های سیاسی حکومتهای سوسیالیستی توضیح دهید .	۱/۵												
۱۳	تراکم قدرت در حکومت های گذشته ایران چه پیامدهایی را برای مردم سالاری بعد از مشروطه داشت .	۱												
۱۴	چرا در قشر بندی پیازی احساس ناخشنودی از محرومیت از مزایا برای مرتبه پایین جامعه کاهش می یابد .	۱												
۱۵	ویژگی های روانی و ذهنی موثر بر موفقیت شغلی و تحرک اجتماعی کدامند . یک مثال بنویسید .	۱/۵												
۱۶	شیوه عمل تشکل های مدنی را بنویسید . دلیل انتخاب این شیوه ی عمل چیست ؟	۱/۵												
	جمع نمره	۲۰												
	« موفق باشید »													

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: جامعه شناسی (۲) رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۶ / ۳
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور، دوره ی تابستانی (شهریورماه) سال تحصیلی ۸۷ - ۱۳۸۶ اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره										
۱	الف (نظام قشربندی (۰/۲۵) ب) برهنه ها (۰/۲۵) پ) بردگان (۰/۲۵) ت) قشر (۰/۲۵)	۱										
۲	الف (تأیید دیگران (۰/۵) قدرت (۰/۵)	۱										
۳	الف (روایت ساختگی (۰/۵) ب) روایت واقعی (۰/۵)	۱										
۴	الف (مصرف (۰/۲۵) ب) عضویت در گروه (۰/۲۵) پ) مالکیت (۰/۲۵) ت) جسمانی (۰/۲۵)	۱										
۵	آثار سعدی (ادبیات) (۰/۲۵) آثار تخت جمشید (میراث فرهنگی) (۰/۲۵) عید قربان (باورها و ارزشهای مشترک) (۰/۲۵) خلیج فارس (مکان) (۰/۲۵)	۱										
۶	الف (دوره ی جدید (۰/۲۵) ب) دوره ی باستانی (۰/۲۵) پ) دوره ی اسلامی (۰/۲۵) ت) دوره ی باستانی (۰/۲۵)	۱										
۷	۱/۵ <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <th colspan="2">جوامع لیبرال</th> </tr> <tr> <th>پيامدهای منفی تراکم ثروت</th> <th>راه توزیع ثروت متراکم</th> </tr> <tr> <td>۱ شکل گیری روابط خصمانه بین بخش های مختلف جامعه</td> <td rowspan="5">۱ مالیات (مالیات به صورت تصاعدی) (۰/۵)</td> </tr> <tr> <td>۲ افزایش جرم و جنایت</td> </tr> <tr> <td>۳ خشونت</td> </tr> <tr> <td>۴ انقلاب</td> </tr> <tr> <td>۵ شورش و بی ثباتی</td> </tr> </table> اشاره به چهار مورد در ستون اول هر مورد (۰/۲۵) جمعاً ۱ نمره	جوامع لیبرال		پيامدهای منفی تراکم ثروت	راه توزیع ثروت متراکم	۱ شکل گیری روابط خصمانه بین بخش های مختلف جامعه	۱ مالیات (مالیات به صورت تصاعدی) (۰/۵)	۲ افزایش جرم و جنایت	۳ خشونت	۴ انقلاب	۵ شورش و بی ثباتی	۱/۵
جوامع لیبرال												
پيامدهای منفی تراکم ثروت	راه توزیع ثروت متراکم											
۱ شکل گیری روابط خصمانه بین بخش های مختلف جامعه	۱ مالیات (مالیات به صورت تصاعدی) (۰/۵)											
۲ افزایش جرم و جنایت												
۳ خشونت												
۴ انقلاب												
۵ شورش و بی ثباتی												
۸	الف (تعلق (۰/۵) ب) مفاخر و قهرمانان (۰/۵) پ) تحرک افقی (۰/۵) ت) یقه سفیدان (۰/۵)	۲										
سؤالات تشریحی												
۹	الف (اگر افراد به خاطر آنچه به آنها نسبت داده شده است (ویژگی های انتسابی) از مزایا محروم یا از آن برخوردار گردند، این امر بی عدالتی تلقی شده و از آن به عنوان تبعیض می توان نام برد (۱) ب) مردم سالاری اشاره به عقایدی است که انسان به خاطر انسان بودن دارای کرامت است (۰/۵) در مردم سالاری قدرت از آن مردم می باشد (۰/۵)	۲										
۱۰	موقعیت هایی که به اعتقاد فرد، امکان بیشتری برای فعلیت بخشیدن و نشان دادن خود فراهم می کنند. اهمیت بیشتری دارند (۰/۵) مثلاً اشتغال موقعیتی است که فرد در آن می تواند خود را به عنوان شخصی ماهر و متخصص به دیگران بشناساند، به همین خاطر مهم تلقی می شود. (۰/۵)	۱										
« ادامه در صفحه ی دوم »												

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: جامعه شناسی (۲)		رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳۸۷ / ۶ / ۳
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور دوره ی تابستانی (شهریورماه) سال تحصیلی ۸۷ - ۱۳۸۶		اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۱	به عنوان مثال سیاهی و سفیدی پوست یک ویژگی است که افراد بر مبنای آن از هم متمایز می شوند. بنابراین می توان گفت ویژگی هایی که افراد بر مبنای آن ها هویت می یابند به نوبه ی خود عاملی برای برخورداری از مزایا محسوب می گردد. به عبارتی دیگر داشتن یک ویژگی (سفید بودن ، مرد بودن) موجب برخورداری از مزایا در بعضی از جوامع می شود و در مقابل افرادی به صرف داشتن یک ویژگی (سیاه بودن ، زن بودن) از مزایا محروم می شوند. (۱)	۱
۱۲	این حکومت ها می کوشیدند همه وجوه زندگی مردم (حتی ازدواج و تربیت فرزند) را کنترل کنند (۰/۵) آن ها با بهره گیری از سازمانهای مخوف امنیتی ، اطلاعاتی و پلیس ، جزئی ترین رفتار مردم را زیر نظر داشتند (۰/۵) برنامه ریزی متمرکز ویژگی دیگر این حکومتهاست تا همه وجوه رفتار مردم خود را (در اقتصاد و .....) جهت اهداف کمونیست هدایت کنند. (۰/۵)	۱/۵
۱۳	مشروطه با تلاش مردم و به قصد مشارکت آنان در قدرت شکل گرفت اما چون شرایط تراکم قدرت از بین نرفته (۰/۵) بود مجدداً دیکتاتوری پهلوی سر برآورد که مردم با آن احساس بیگانگی می کردند (۰/۵)	۱
۱۴	در نظام قشربندی پیازی ، به رغم اینکه بین قشر خیلی بالا و خیلی پایین فاصله زیادی وجود دارد ، اما وجود اقشاری در میانه قرار گرفته اند سبب شده است تا افرادی که در مرتبه ی پایین جامعه هستند احساس کنند که به راحتی می توانند به مرتبه ی بالاتر ارتقا یابند. این احساس ، ناخشنودی ناشی از کم داشتن مزایا را کاهش می دهد. (۱)	۱
۱۵	شرایط روانی و ذهنی چون خطر ریسک پذیری (۰/۲۵) ، گرایش به پیشرفت (۰/۲۵) و داشتن روحیه ی کار آفرینی (۰/۲۵) از جمله عوامل مهم در موفقیت شغلی است . کسی که روحیه ی ریسک پذیری دارد و معتقد است که باید پیشرفت کرد نسبت به کسی که تمایل به پیشرفت ندارد ، مسیری متفاوت را خواهد پیمود. مثال فردی که مغازه اش را به سوپر مارکت تبدیل می کند در صورت اهل ریسک بودن و گرایش به پیشرفت موفق خواهد شد . (۰/۷۵)	۱/۵
۱۶	تشکل های مدنی می کوشند از طریق داشتن رسانه (۰/۲۵) ، تماس با نمایندگان (۰/۲۵) و ... راه را برای توزیع مجدد مزایا ، افزایش سهم گروه و قشر خاص در جامعه یا فرصت تحرک بیشتر را برای آنها باز می کنند . (۰/۲۵) دلیل این شیوه ی عمل ان است که آن ها راه حل رفع تبعیض را فقط در قانون نمی بینند و معتقدند بخش زیادی از هنجارهای که راه را بر تحرک افراد می بندد عرفی است . به همین جهت بیش از آن که در پی تغییر قانون باشند معتقدند باید عقاید مردمی را که به آن هنجارها اعتقاد دارند تغییر دهند (۰/۷۵)	۱/۵
	جمع نمره	۲۰